

**\*Γράφει η Γερακάκη Ελένη**

**Κοινωνική Επιστήμονας/Σύμβουλος Ψυχικής Υγείας**

**Άσε ε-ΜΕ-να...**

\* Η έκκληση που αρκετές φορές απευθύνουμε στους οικείους μας είναι να μας αφήσουν να κάνουμε πράγματα, να δείξουμε πράγματα ή να μοιραστούμε πράγματα. Ζητάμε άδεια σε κάτι που βαθύτατα απευθύνεται ως θέλημα εις εαυτό, ώστε να μου επιτρέψει να αφεθώ, να αναζητήσω και να μάθω όλες μύχιες σκέψεις μου κι έπειτα αυτές να γίνουν «χαλάλι» σε όποιους αποφασίσω να τις μοιραστώ....

## **Πολυπροσωπία, Διπροσωπία & Προσαρμοστικότητα**

Διαβάζοντας τους όρους του τίτλου, νομίζω το μυαλό των περισσοτέρων εκκινεί σκέψεις αρνητικά επιφορτισμένες, συνυφασμένες με πρόσωπα και καταστάσεις που δεν είναι σταθερές, αλλά διαρκώς εναλλάσσονται, λαμβάνοντας διαφορετικές θέσεις και αναδιατυπώνοντας συνεχώς τα λεγόμενα και τις στάσεις τους. Όλοι έχουμε κατηγορήσει εκείνο το «διπρόσωπο» άνθρωπο που συμπεριφέρεται κάθε φορά διαφορετικά, μερικές φορές σε τέτοιο βαθμό που απορούμε πως και εκείνος ο ίδιος μπορεί και το κάνει στον εαυτό του. Άλλες φορές συνιστούμε προσοχή για ένα άτομο που έχει «πολλά πρόσωπα» και ποτέ δεν γνωρίζεις τι να περιμένεις από εκείνο. Προβληματιζόμαστε και απορούμε τι είδους άνθρωποι είναι εκείνοι που δεν παραμένουν σταθεροί στις απόψεις τους; Πως μπορούν να εναλλάσσονται και να προσαρμόζονται σαν τους χαμαιλέοντες ξεχνώντας, ότι πολλές φορές η προσαρμογή και «διπλωματία» επιφέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Πασχίζουμε τόσο πολύ να ερμηνεύσουμε χαρακτήρες και συμπεριφορές των άλλων, αμελώντας να διερευνήσουμε τους δικούς μας Εαυτούς και τις δικές μας δεξιότητες προσαρμοστικότητας και ενίοτε συνύπαρξης.

Και κάπως έτσι, στο «τραπέζι» θέτονται όροι που δημιουργούν παρερμηνείες. Η διπροσωπία είναι λέξη που εννοιολογικά σηματοδοτεί την υποκρισία και την ανελικρίνεια. Έννοιες που είναι αρνητικά προσδιορισμένες, ωστόσο πίσω από τον εύκολο χαρακτηρισμό κάποιου ατόμου ως διπρόσωπου και υποκριτή, ίσως θα πρέπει να αναζητήσουμε πιθανά πλαίσια και κυρίως λόγους που ενδέχεται αυτό να συμβαίνει. Εξάλλου, οι όροι της κοινωνικής προσαρμογής και των πολλαπλών κοινωνικών ταυτοτήτων ενέχουν δεσπόζουσα θέση στη κοινωνική ψυχολογία, υπενθυμίζοντας πολλάκις ότι ο άνθρωπος δεν μπορεί να είναι ίδιος σε όλα τα πλαίσια, αλλά πολλές φορές δεν είναι ο ίδιος ούτε στα ίδια πλαίσια.

«Μα η γνώμη σου ήταν αυτή. Τι τα αλλάζεις τώρα; Πόσο διπρόσωπος μπορεί να είσαι;» Αποδίδουμε χαρακτηρισμούς χωρίς να αναζητούμε τις αιτίες που επέρχονται οι αλλαγές. Αρκετές είναι οι φορές που ακόμη και η διπλωματία συγχέεται με τη διπροσωπία σε ένα κοινό αρνητικό παρανομαστή. Κι κάπως έτσι χτίζουμε «ταμπέλες» σε ανθρώπους που δεν παραμένουν σταθεροί, αλλά αμφιταλαντεύονται και αναπροσαρμόζουν τα λεγόμενά τους μια, δύο, τρεις και πολλές περισσότερες φορές.

Γιατί αυτοί οι άνθρωποι δεν είναι σταθεροί, συνεπώς δεν μπορεί να είναι αξιόπιστοι και φερέγγυοι. Ωστόσο, την ίδια στιγμή υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι οι άνθρωποι αυτοί είναι εξαιρετικά σταθεροί με γνώση και πλήρη επίγνωση των λεγομένων τους. Η γνώση επέρχεται μόνο μέσω της επαφής με τα πράγματα και για να υπάρχει επαφή, θα πρέπει να υπάρχει συνεχής μετακίνηση και αδιάκοπη αναζήτηση. Μέσω αυτών μπορώ και γνωρίζω κάθε τι στο οποίο έχω κινηθεί και τότε επιλέγω συνειδητά ποια θέση θέλω να λάβω σίγουρα και αποφασιστικά. Ποια είναι η θέση την οποία μπορώ με επιχειρήματα και εμπεριστατωμένο λόγο να υποστηρίξω και να τεκμηριώσω. Μέσω της αναζήτησης και της συνεχής μας κινήσεως επιτυγχάνουμε να γνωρίσουμε περισσότερες πτυχές του ίδιου μας του εαυτού και να επέλθουμε πιο κοντά στην αυτογνωσία μας. Μέσω της διαρκούς διερεύνησης αναπτύσσονται ολοκληρωμένες όλες οι ταυτότητες που μπορούμε να αποκαλύπτουμε στις ποικίλες διαπροσωπικές μας σχέσεις και στους διάφορους τομείς της ζωής μας. Με αυτό τον τρόπο, μπορούμε να κατακτήσουμε αυτό που η πολυπροσωπία σημαίνει, δηλαδή το να γνωρίσουμε πραγματικά τους εαυτούς μας πίσω από τα πολλαπλά πρόσωπα που αναδεικνύουμε, προκειμένου να αποκρύψουμε αυτό που αληθινά είμαστε. Ωθούμαστε σε σημείο να φοράμε συνεχώς και νέα προσωπεία τα οποία ταυτίζονται άκριτα με όσα η κοινωνία ή το γενικό σύνολο επιζητά, ώστε να γίνουμε αρεστοί και να λάβουμε τη πολυπόθητη αποδοχή. Προσαρμοζόμαστε σε καταστάσεις και πρότυπα πλήρως τυποποιημένα και σαθρά που εύκολα χάνουν την ισχύ τους και γκρεμίζουν από τη βάση το οικοδόμημα μιας αρεστής εικόνας, η οποία κατά πολύ διαφέρει από τη δική μου προσωπική εικόνα. Κάθε φορά που ακολουθούμε απερίσκεπτα τάσεις, απόψεις και συμπεριφορές, ουσιαστικά απευθύνουμε παράκληση αποδοχής και επιζητούμε να μας επιτραπεί, μέσω της κοινωνικής μας ένταξης να εισακουστούμε, να μοιραστούμε με τους άλλους όσα ουσιαστικά «ουρλιάζουν» μέσα μας και αναζητούν χαραμάδες για να τρυπώσουν, να ξεφύγουν και να φανερωθούν. Τείνουμε να πιστεύουμε ότι όποια αξία και επιρροή έχουμε ως άτομα θα αναδειχθεί μόνο αν «κολυμπήσουμε» μαζί με το ρεύμα, ξεχνώντας ότι αν αφεθούμε στο ρεύμα μπορεί και να πνιγούμε. Είναι ιδιαιτέρως σημαντικό, οι αισθήσεις και οι ενέργειές μας να διατηρούνται υπενθυμίζοντάς μας ότι το σημείο αναφοράς και το πρόσωπο-κλειδί είμαστε Εμείς, σε όλες μας τις πτυχές και με όλες μας τις εκφάνσεις. Κάθε μορφή είναι μέρος του όλου, που εμπλουτίζει το χαρακτήρα μας και συνθέτει τη προσωπικότητά μας. Και αφού κάθε στοιχείο είναι κεκτημένη αξία και υπερήφανο κατόρθωμα γιατί ακόμη ψάχνουμε τρόπους να «ντύσουμε» τους εαυτούς μας όταν εκείνοι ήδη φορούν την πιο όμορφη και ειλικρινή φορεσιά τους;